

ПРОТОКОЛ № 6
**тимчасової контрольної комісії Сумської міської ради з питань
теплозабезпечення міста Суми**

від 17 вересня 2019 року

м. Суми,

майдан Незалежності, 2, каб. 59
13⁰⁰ – 14⁵⁰

Усього членів тимчасової контрольної комісії Сумської міської ради з питань теплозабезпечення міста Суми 6 осіб: Лантушенко Д.С., Рибал'ченко І.А., Шилов В.О., Татаренко С.О., Крамченков А.Б., Жиленко В.М.

Присутні 6 осіб: Жиленко В.М., Лантушенко Д.С., Рибал'ченко І.А., Татаренко С.О., Шилов В.О., Крамченков А.Б.

Головуючий на засіданні тимчасової контрольної комісії Сумської міської ради з питань теплозабезпечення міста Суми (далі – ТКК) депутат Сумської міської ради, голова ТКК Лантушенко Д.С.

Запрошені:

1. Васюнін Д.Г. – директор ТОВ «Сумитеплоенерго».
2. Дворніченко В. – громадський діяч.
3. Демиденко В.М. – начальник ПТО ТОВ «Сумитеплоенерго».
4. Журба О.І. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Сумської міської ради.
5. Жуков О.М. – головний інженер ПАТ «СМНВО».
6. Жовтобрюх М.В. – директор котельні Північного промислового вузла.
7. Заїка В.І. – депутат Сумської міської ради.
8. Коваленко Т.О. – начальник відділу інженерного господарства департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради.
9. Левченко Ю.О. – депутат Сумської міської ради.
10. Ніконенко В.В. – депутат Сумської міської ради.
11. Пархомчук О.В. – голова громадської ради при Сумській обласній державній адміністрації.
12. Покутня Н.Г. – заступник директора ТОВ «Сумитеплоенерго».
13. Романенко В.І. – член громадської ради при виконавчому комітеті Сумської міської ради.
14. Саченко М.І. – депутат Сумської міської ради.
15. Сотнік М.І. – доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету.
16. Скоробагатський Є.О. – депутат Сумської міської ради.
17. Часовських А.Ю. – начальник відділу розвитку житлово-комунального господарства департаменту житлово-комунального господарства Сумської обласної державної адміністрації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення результатів роботи Сумського державного університету по розробці Схеми теплопостачання в м. Суми.

1. СЛУХАЛИ: Обговорення результатів роботи Сумського державного університету по розробці Схеми теплопостачання в м. Суми.

ВИСТУПИЛИ:

На початку засідання ТКК голова комісії Лантушенко Д.С. повідомив, що у минулому році, коли населення м. Суми стало свідками можливого зриву опалювального сезону у місті, серед депутатів Сумської міської міської ради і керівництва міста виникло питання створення єдиної Схеми теплопостачання в м. Суми, яка б власне вирішувала системний підхід і стратегічне бачення розвитку теплопостачання міста, щоб унебезпечити місто та споживачів теплої енергії від таких небезпечних явищ, як можливий зрив опалювального сезону, неякісне надання послуг населенню з боку теплопостачальних організацій,

У червні місяці 2019 року між департаментом інфраструктури Сумської міської ради і групою розробників Сумського державного університету був підписаний договір-замовлення щодо виготовлення Схеми теплопостачання.

Члени ТКК неодноразово збиралися з приводу даного питання як на базі Сумського державного університету, так і в приміщенні Сумської міської ради, обговорювалися різні варіанти Схеми, були пропозиції, зауваження від сторін суб'єктів господарювання, від органів виконавчої влади, департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради.

Головуючий також зазначив, що на минулому тижні тимчасовій контрольній комісії вдалося зв'язатися з керівником групи виробників цієї Схеми теплопостачання – доцентом кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету Сотником М.І., який запевнив, що вони готові презентувати депутатам Сумської міської ради варіанти Схеми теплопостачання.

Головуючий надав слово для виступу доценту кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету Сотніку М.І.

У своєму виступі Сотнік М.І. повідомив, що на сьогоднішній день як такової презентації Схеми теплопостачання зробити неможливо, зазначив, що наразі Схема теплопостачання практично сформована, на засідання ТКК не змогли принести 700 сторінок повторного тексту, оскільки ще існує декілька питань, які необхідно вирішити із замовником, які стосуються вихідних даних. Також зазначив, що Схема теплопостачання розробляється на протязі 2-ох років, у результаті напрацювань з'явилася карта Схеми теплопостачання міста Суми.

Сотнік М.І. також зазначив, що вони одержали декілька листів із зауваженнями до вищезазначеної Схеми, а саме: листа від котельні Північного промислового вузла, від ВАТ «Сумська паляниця» з проханням переключити тепло, яке підключене до їхньої частини цієї Котельні на вул. Нахімова, 30 до Котельні, яку сьогодні орендує ТОВ «Теплоенерго».

Сотнік М.І. також повідомив, що під час робочої наради за участю заступника міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Сумської міської ради Журби О.І. на базі інституту теплофізики (м. Київ), цю Схему переформатували, з'явилися доповнення до формату Схеми, вона скоротилася до 60 сторінок.

Сотнік М.І. повідомив, що Схема теплопостачання – це передпроектна документація, яка передує розробленню більш детальних проектів Схеми

теплопостачання. Схема теплопостачання, базується на Генеральному плані розвитку м. Суми. Згідно статистичних даних, за період з 01.01.2019 по 01.01.2029 роки чисельність населення міста Суми має збільшитися на 2000 осіб. Також відбувається прогноз розвитку житлового фонду, незважаючи на те, що кількість населення незначно збільшується. Виходячи з цих показників, розробники на карті зазначили ті місця, де будуть новобудови і до яких Котелень їх можна буде приєднати (приєднане теплове навантаження на період дії Схеми).

Всі новобудови будуть приєднуватися до систем Централізованого теплопостачання до мереж Сумської ТЕЦ, мереж КППВ, а також до мереж 4 котелень:

- котельня, яка розташована по вулиці Білопільський шлях, 33;
- котельня, яка розташована по вулиці Нахімова, 30;
- котельня, яка розташована по вулиці Герасима Кондратьєва, 120 (тут є конкуренція з котельнею СНАУ на приєднання);
- котельня СНАУ.

До котельні, яка розташована по вулиці Герасима Кондратьєва, 120 будуть приєднувати споживачів на території старого аеропотру. Також повідомив, що існує невелика добавка по тепловому навантаженню по котельні, розташованій по вулиці Роменській.

Виступаючим було роз'яснено питання стосовно максимального теплового навантаження, про безсистемність теплових втрат. Зазначив, що існує 2 види теплових втрат (якщо витікає теплоносій і теплові втрати по довжині (залежить від діаметру труби, а також від властивостей ізоляції і від різниці між тілами, які передають теплову енергію). Чим вище температура повітря на вулиці, тим теплові втрати будуть менше.

Існує стержнева частина Схеми теплопостачання. Вона базується на тих матеріалах, які відображені в Генеральному плані м. Суми (до яких котелень які об'єкти можна буде приєднувати (приєднане теплове навантаження)).

Були розраховані техніко-економічні показники системи теплопостачання.

У місті Суми централізованими видами опалення використовуються 2 енергоносії: природний газ і вугілля. Вугілля використовується на Сумській ТЕЦ. Сотнік М.І. у своєму виступі також зазначив, що поки розроблялася Схема теплопостачання, вступив в силу Закон України «Про екологічну експертизу». Дано Схема чітко портрапляє під дію даного Закону.

Було розраховано річну величину зниження викиду CO₂. Концентрація CO₂ повинна щоразу зменшуватися.

Перший варіант Схеми теплопостачання був розроблений на базі тих матеріалів, які були спочатку (виходячи з основних джерел потужності Сумської ТЕЦ – 469 Гкал. за 1 годину), а також, як запевнив директор АТ «СМНВО» Лук'яненко В.М., буде запускатися у цьому році ГТУ.

Це все розглядалося з точки зору гідравлічного стану, теплового стану і дійшли до висновку, що той графік, який був у нас з початку проектування, будівництва і експлуатації мереж треба залишити таким же – 150/70, оскільки гідравлічні мережі пропускають необхідну кількість тепла за умови використання цього графіку.

За словами Сотніка М.І., більшість теплових підприємств України перейшли

на 110/70, для того, щоб реалізувати цей графік, існує декілька варіантів (всі вони детально описані у розроблених заходах). Виходячи з ДБН «теплові мережі» при розробці Схеми тепlopостачання а також при повторній розробці, можливо використовувати максимальне теплове навантаження, яке може бути скориговане за фактичним теплоспоживанням. Сотнік М.І. також повідомив, що вони звернулися до замовників, з проханням надати ці дані. Ці дані були отрмані, тому другий варіант Схеми прораховано з урахуванням цих теплових навантажень. Третій варіант Схеми, на думку Сотніка М.І. є найбільш прийнятним – 110/70, він регламентує теплове навантаження подачі теплоносія при - 20, -25 градусів, з можливим підняттям графіку 150/80.

Незважаючи на всі проведені розрахунки, були виявлені проблеми підключення до Сумської ТЕЦ та щодо встановлення теплового навантаження, мережі на сьогоднішній день є проблематичними. Котельня, яка розташована по вулиці Герасима Кондратьєва, 120 на даний час працює на газу, приєднане навантаження достатнє, можливо подовжити цю трасу, зробити так, щоб теплоносій із нашої ТЕЦ зайшов туди, оскільки невичерпаній ще ресурс довантаження ТЕЦ, можна «дешевий» теплоносій подати в реал цієї котельні, зробити її або як резервну або з викорисанням її як ЦТП.

На сьогоднішній день, майже 90% теплових мереж є зношеними та потребують заміни, необхідна кількість коштів на це становить від 2,2 до 2,7 млрд. грн.

Цей проект передбачає встановлення ІТП у будинках і теплообмінники для нагріву води. Сотнік М.І. запропонував міській громаді зняти питання централізованого тепlopостачання, в частині відтворення цих труб. Вартість такого проекту 1 млн. 200 грн.

Ще одна пропозиція, яка відрізняється від запропонованої у Генеральному плані розвитку міста – це розвиток території на півночі міста «Північний житловий район забудови». Там, згідно Генплану, пропонується побудувати котельню. Але, неподалік цього району знаходяться прокладені труби тепломереж. Пропонується відтворити ці мережі.

Ще одне суттєве зауваження, яке стосувалося частки теплової енергії в місті, яке виробляється у когораційних установках. Воно повинне бути більше 50%. Згідно чинних технічних документів, підписаних між Україною і ЄС, якщо є такий відсоток, ми можемо звернутися в інвестиційні організації, в інвестиційні проекти залучити кошти, щоб їх виконати. На сьогоднішній день ГТУ повинна включитися в роботу (на АТ «СМНВО»). Якщо ми включаємо хоча б одну ГТУ, то частка теплової енергії, яка буде генеруватися в м. Суми в когораційних установках одразу зростає до 68%. Для того, щоб потім це все ефективно використовувати, треба провести заходи, які зазначені у Схемі тепlopостачання і звернути увагу на резервування мереж.

Згідно ДБН, інших чинних нормативних актів, якщо в місті існує 2 джерела, які своєю потужністю перевищують 50 Гкал, то повинно бути їх взаємне резервування.

Головуючий на засіданні ТКК надав слово для виступу заступнику міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Сумської міської ради Журбі О.І., який погодився з тим, про що доповідав доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету Сотнік М.І., а також

зазначив, що найближчим часом ми побачимо доопрацьовану, переформатовану готову Схему теплопостачання міста.

Головуючий на засіданні ТКК надав слово для виступу доценту кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету Сотніку М.І., який повідомив, що враховуючи те, що існують великі проблеми з твердими побутовими відходами, на КППВ на сьогоднішній день є площі, на яких можна встановити котли для спалювання твердих побутових відходів, ми розробили пропозицію. Для того, щоб там організувати лінію сортування, переробки сміття, за рахунок спалювання сміття можна одержати 28 тис. Гкал. на рік, це приблизно 3% всього тепла, яке виробляється в місті. Вартість цієї лінії приблизно 85 млн. євро. Сотнік М.І. також зазначив, що викиди, які виділяються при спалюванні газу набагато відрізняються від тих, які виділяються при спалюванні мусору (останні на порядок вищі), була розрахована складова парникових газів.

Розрахункова вартість на впровадження заходів Схеми теплопостачання міста становить:

- для першого варіанту Схеми – 5 млрд. 638 млн. грн.;
- для другого варіанту Схеми – 7 млрд. 768 млн. грн.;
- для третього варіанту Схеми – 3 млрд. 100 млн. грн.

Доцент кафедри прикладної гідроаеромеханіки Сумського державного університету Сотнік М.І. розповів про резервування. Перший варіант резервування – це будівництво магістралі від КППВ до Сумської ТЕЦ за умови функціонування мережі, в районі Курського проспекту, під залізницею з території ТЕЦ, довжина – 1,9 км. З точки зору економічного, гіdraulічного обґрунтування – це найкращий варіант.

Другий варіант – прокладання теплотраси через вулицю Космічна – реверс, пряме надходження теплоносія, від Курського проспекту – дійти до теплотраси.

Головуючий надав слово для виступу заступнику директора ТОВ «Сумітеплоенерго» Покутній Н.Г., яка повідомила, що вони надали свої зауваження до Схеми теплопостачання міста, стосовно того, чи були вони враховані, чи ні – відповіді не отримали. В частині того варіанту, що нам надавали, ми вважаємо недоцільним, будівництво ПНС 4 в районі вулиці Героїв Крут – немає гіdraulічного розрахунку, немає необхідності будівництва теплової мережі по вулицях Троїцька, Шевченка по Героїв Сумщини діаметром 900 м. Також по вул. Прокоф'єва ПНС 3 – будівництво не має чіткого варіанту, всі ці заходи – 5 млрд. 700 млн. грн.

Головуючий повідомив, що у Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України створена відповідна комісія, яка погоджує один з варіантів Схеми, комісія затверджує оптимальний варіант.

Сотнік М.І. повідомив, що всі зауваження ми отримали, все підтверджено гіdraulічними розрахунками. Що стосується ПНС, яку планується побудувати в районі тяглового мосту, вона була у першому, другому, третьому варіанті Схеми. Вона допоможе запобігти гіdraulічним ударам. Якщо в зимовий період стався гіdraulічний удар, ми запропонували ще побудувати оці пристрой по вулиці Псільській, ми розробили декілька варіантів. У третьому варіанті Схеми все це є. Щоб місто надало їх технічний варіант, необхідно 2,7 млрд. грн.

Схема теплопостачання – це дорожня карта.

Покутня Н.Г. повідомила, що варіант Схеми 150/70 необхідно окремо розглядати, бо це призведе до збільшення тарифу у місті.

Головуючий надав слово для виступу директору котельні Північного промислового вузла Жовтобрюху М.В., який повідомив, що вони надали свої зауваження до Схеми теплопостачання міста, які були в основному, враховані.

Пропозиції стосувалися розвитку джерела теплопостачання – котельні Північного промислового вузла. Поруч з даною котельнею знаходитьсь ще одне джерело теплопостачання – ГТУ-16, яку можна перепроектувати і збільшити кількість виробляемого тепла (450 Гкал.)

На запитання головуючого, чи буде опалення в домівках у населення, яке обслуговується котельнею Північного промислового вузла, Жовтобрюх М.В. відповів, що опалювальний період розпочнеться вчасно.

В обговоренні даного питання також прийняли участь: Коваленко Т.О., Рибалъченко І.А., Крамченков А.Б., Романенко В.І., Пархомчук О.В.

Під час обговорення даного питання також було запропоновано зняти з розгляду порядку денного чергової сесії Сумської міської ради, яка відбудеться 18 вересня 2019 року питання «Про погодження змін до Інвестиційної програми виробництва, транспортування та постачання теплової енергії ТОВ «Сумітеплоенерго» на 2019 рік».

УХВАЛИЛИ: Доручити департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради та спеціалістам Сумського державного університету протягом двох тижнів пройти екологічну експертизу Схеми теплопостачання, надати остаточний варіант Схеми на розгляд інституту технічної теплофізики НАН України та винести Схему теплопостачання на розгляд погодження Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Головуючий ТКК

Д.С. Лантушенко